

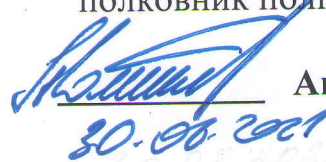
МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ТА
УПРАВЛІННЯ

КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ
полковник поліції

Андрій ФОМЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПОЛІТОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти початковий (короткий цикл)
(назва ступеня вищої освіти)

Спеціальність 051 Економіка
(шифр і назва)

Освітня програма «Економіка» від 16.07. 2021 р. № 607
(назва, дата і № наказу про затвердження ОП)

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова
(обов'язкова або вибіркова)

Мова навчання: українська

Дніпро – 2021

Політологія. Робоча програма навчальної дисципліни. – Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2021. – 19 с.

РОЗРОБНИК:

Олександр ВИСОЦЬКИЙ, професор кафедри міжнародних відносин, доктор політичних наук, професор.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Віталій КРИВОШЕЇН, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри соціології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

Сергій ШУЛЯК, кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин, регіональних студій та туризму Університету митної справи та фінансів.

ГАРАНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:

Олена ОСКОМА, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат економічних наук, доцент

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, протокол від 03.09.2021 № 19.

Рекомендовано Науково-методичною радою університету, протокол від 25.09.2021 № 11

Схвалено Вченою радою університету, рекомендовано для використання в освітньому процесі протягом 5 років, протокол від 27.09.2021 № 12.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Політологія» є:

навчальна – засвоєння слухачами знань про суспільно-політичні процеси, форми правління та державного устрою, політичні партії та громадські об'єднання, ролі та місця держави у житті суспільства;

розвиваюча – формування та розвиток знань студентів про політичну структуру суспільства, уміння аналізувати політичні факти та події, утвердження демократичних стандартів існування суспільства як сталої свідомості;

виховна – сприяти формуванню ціннісних орієнтирів студентів відповідно до ідеалів гуманізму, демократії, соціальної справедливості, поваги до особистості; виховування активної громадянської позиції; формування в майбутніх фахівців правової свідомості та правової культури, професійних та особистих якостей.

Інтегральні компетентності молодшого бакалавра, які повинні сформуватись під час вивчення дисципліни:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни були сформовані за рахунок опанування таких навчальних дисциплін як: основи філософських знань, логіка.

Згідно з освітньо-науковою програмою, вивчення навчальної дисципліни «Політологія» має сформувати та актуалізувати такі результати навчання студента як:

ПРН 1. Усвідомлювати та реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН 2. Зберігати та примножувати досягнення, моральні та культурні цінності суспільства.

Обсяг навчальної дисципліни: 3 кредити ECTS, 90 год.

Програма навчальної дисципліни

ТЕМА 1. ПОЛІТОЛОГІЯ ЯК НАУКА ТА НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА.

Історичні чинники виникнення політики: причини та підходи до з'ясування сутності. Об'єкт та предмет навчальної дисципліни. Політологія як наука про політику. Основні функції політики. Основні методи політологічного дослідження. Логічні помилки при дослідженні політичних процесів і явищ. Специфічні риси політики. Взаємовідносини політики з іншими сферами суспільства. Рушійні сили політики. Конфліктність, потреби та інтереси у політиці. Цілі та засоби у політиці, їх взаємодія.

Теоретичні та емпіричні грані вивчення політики. Закони, принципи та категорії політології. Структура політології. Основні завдання та функції політології. Методика конкретних політологічних досліджень. Значення політології для формування політичної свідомості та політичної культури студентства.

ТЕМА 2. ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ.

Етапи розвитку політичної думки у світовому розрізі. Зародження політичних доктрин у країнах Стародавнього Сходу (Давній Вавилон, Китай, Індія). Політичні вчення Стародавньої Греції (студії Сократа, Платона, Аристотеля). Політична практика та ідеї у Стародавньому Римі. Політичні ідеї раннього християнства. Політична думка часів Середньовіччя (західноєвропейська). Концепції антропоцентризму, гуманізму, реформації. Політична ідеологія нового часу. «Володар» М. Макіавеллі, його політичний контекст. «Утопія» Т. Мора, «Місто Сонця» Т. Кампанелли та «Нова Атлантида» Ф. Бекона.

Політичні і правові вчення ідеологів Просвітництва у Франції XVIII ст. Поняття “розуму”, “раціональності” та “природності”. Політико-правові погляди Вольтера, Ш.-Л.Монтеск'є, Ж.-Ж.Руссо.

Політичні вчення XIX-XX ст. Виникнення, сутність політичної доктрини марксизму, соціалізму, лібералізму, консерватизму.

ТЕМА 3. РОЗВИТОК ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ В УКРАЇНІ.

Політичне життя та світогляди часів Київської Русі. Правовий гуманізм у поглядах митрополита Іларіона. «Повість минулих літ», «Правди» Ярославичів як приклад політичних поглядів середньовіччя. Політичні доктрини Галицько-Волинської держави та Литовсько-Польського періодів (XIV- пер. пол. XVII ст.) Політичні ідеї С. Оріховського, Ю. Дрогобича, Г. Смотрицького, С. Зизинія. Політико-національні ідеї П. Могили, І. Вишенського, С. Яворського. Козацька політична еліта. Українські православні братства. Конституція П. Орлика.

Політична думка України XIX- поч. XX ст. Політичні погляди членів Кирило-Мефодіївського братства. Політико-правові погляди М. Костомарова, І. Франко, М. Драгоманова.

Національно-спрямованість політичних концепцій М. Міхновського, М. Грушевського, В. Винниченко про українську внутрішню та зовнішню політику часів національно-визвольних змагань.

Українська політична думка часів «розстріляного відродження» (О. Шумський, М. Скрипник, М. Хвильовий). Концепції політико-правових визначень української державності (В. Липинський, С. Томашівський, Д. Донцов)

Українська політична думка кінця XX- поч. XIXст. Рух українських «шістдесятників». «Декларація про державний суверенітет України», «Акт про державну самостійність України», Конституція України 1996 р. Сучасні українські концепції.

ТЕМА 4. ЛЮДИНА ЯК ОБ'ЄКТ І СУБ'ЄКТ ПОЛІТИКИ.

Основний зміст політики. Поняття «влада» у основних політичних концепціях як явище суспільного життя. Погляди на політичну владу у історичному контексті (Платон, Аристотель, М. Макіавеллі, Т. Гоббс, Дж. Локк). Провідні методологічні підходи до вивчення влади (теологічний, біхевіористський, інструменталістський, структурно-функціоналістський, реляціоністський). Ознаки, джерела, суб'єкти та об'єкти, функції політичної влади. Ресурсна складова політичної влади. Авторитет влади. Маніпулятивні технології влади у здійсненні політичних функцій. Конституційні акти як фактор запобігання узурпації політичної влади (система стримування та противаг). Концепції легітимності влади. Типологія легітимності за М. Вебером. Легітимізація та делегітимізація інститутів політичної влади. Ознаки втрати легітимізації.

ТЕМА 5. ПОЛІТИЧНА ВЛАДА, ЇЇ СУТНІСТЬ І ФОРМИ.

Політичний режим у контексті історичного та антропологічного вимірів. Поняття «політичний режим». Основні критерії типологізації політичних режимів. Демократичний режим головні характеристики та ознаки. Пряма та представницька демократії. Тоталітарний режим як абсолютний контроль держави. Ознаки тоталітарного режиму. Тоталітарні режими у Італії, СРСР, Німеччині. Сучасні приклади тоталітарних держав у світі. Авторитарний режим основні характеристики та історичні приклади. Політичний режим сучасної України. Досягнення та хиби державної політики. Конституційні гарантії демократії.

ТЕМА 6. ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА СУСПІЛЬСТВА ТА ЇЇ СТРУКТУРА.

Основні трактування поняття «політична система». Теорія політичної системи Д. Істона. Політична лояльність та стабільність як запорука функціонування політичної системи. Структурні та функціональні особливості політичної системи. Характеристика структурних елементів політичної системи. Функцій політичної системи у концепціях Г. Алмонда та Дж. Пауелла. Типології політичних систем. Характерні ознаки англо-американської, європейсько-континентальної, доіндустріальної та частково індустріальної, тоталітарної політичних систем. Теоретико-концептуальні підходи до походження держави. Типи держав. Держава у контексті політичної системи суспільства. Проблеми становлення політичної системи в сучасні Україні.

ТЕМА 7. ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО ТА ПРАВОВА ДЕРЖАВА.

Поняття «громадянське суспільство». Особливості функціонування громадянського суспільства. Характерні ознаки громадянського суспільства, його складові. Умови гармонізації суспільних відносин. Розуміння терміну «середній клас». Делегування владних функцій державі. Відповідальність влади перед суспільством. Структурні характеристики громадянського суспільства та його функції. Громадянське суспільство як запорука вільного розвитку демократії.

Рівні задоволення потреб населення (матеріальні, соціальні, духовні). Діяльність інституцій громадянського суспільства. Функції громадянського суспільства (стабілізуюча, комунікативна, соціального контролю) та його атрибути. Доступ та забезпечення прав та свобод індивіда. Плюралізм, різноманітність інтересів, відкрита комунікація, незалежність громадської думки, звітність влади як запорука вільного розвитку суспільства.

Громадянське суспільство в Україні етапи та шляхи становлення. Історичні аспекти його формування. Особливості функціонування на сучасному етапі. Волонтерський рух. Складові частини інституцій громадянського суспільства в сучасній Україні. Проблеми становлення громадянського суспільства в Україні. Правова держава. Принципи реалізації базових цінностей в правовій державі. Розподіл гілок влади у державі. Імпічмент як запорука правових відносин у державі.

ТЕМА 8. ЕТНОНАЦІОНАЛЬНІ ВІДНОСИНИ. ПРОБЛЕМИ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ.

Основні теорії походження держави. Характерні функції та ознаки держави. Форми державного правління. Монархія та республіка як основні форми державного правління. Особливості республіканської та монаршої форм правління. Форми державного устрою. Порівняльні характеристики унітарного, федеративного та конфедеративного державного устрою.

Місце держави в політичній системі суспільства. Проблеми національної держави, її сутність та ознака. Еволюція форм держави в історичному контексті в Україні. Форми держави у сучасній Україні. Конституційні засади функціонування та розвитку держави.

ТЕМА 9. ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС ТА ЙОГО СТРУКТУРА. ПОЛІТИЧНЕ ЛІДЕРСТВО ТА ПОЛІТИЧНА ЕЛІТА.

Способи формування органів державної влади. Вибори в органи політичної влади. Підготовка та проведення виборів. Формування виборчих округів та дільниць. Різновиди виборів. Соціальні функції виборів. Функції виборів. Вибори як спосіб зміни політичних еліт. Політична соціалізація населення. Чергові та позачергові вибори. Терміни повноважень обраних органів. Вибори та їх роль в політичному житті країни.

Принципи виборчого права. Рівність доступу до виборчого права громадян суспільства. Виборчі цензи. Реалізація права таємниці волевиявлення. Вибори як змагальний процес. Альтернативність у виборах. Маніпуляції під час виборів.

Виборчі системи. Типологія виборчих систем. Мажоритарна, пропорційна, змішана виборчі системи. Відкритість та закритість списків кандидатів. Недоліки використання виборчих систем. Типові ознаки виборчої системи в Україні.

Концепції походження політичної еліти Г. Моска, В. Парето, Р. Михельса. Місце та роль політичної еліти у суспільстві. Фактори які обумовлюють появу політичної еліти. Структурні характеристики політичної еліти. Національна, регіональна, місцева політичні еліти. Система відбору до еліти як діагностика рівня демократичності суспільства. Теорії еліт.

Політичний лідер як інструмент політики. Основні теорії політичного лідерства (теорія рис, ситуаційна, психологічна теорії). Психологічні теорії З. Фрейда, Є. Фромма про природу політичного лідера. Типологія політичного лідера та механізми його формування. Функції та характерні якості політичних лідерів.

Світові політичні лідери сучасності у розрізі глобальної політики. Співвідношення лідерів та реальної політики. Політичні еліти України проблеми становлення та шляхи вирішення. Лідерство на українському політичному олімпі.

ТЕМА 10. ПОЛІТИЧНА СВІДОМІСТЬ ТА ПОЛІТИЧНА КУЛЬТУРА.

Термінологічні визначення «партій». Історичні особливості та приклади функціонування партій. Партії як соціальний феномен. Основні ознаки політичних партій. Мета та функції політичних партій. Законодавче регулювання їх діяльності. Інтересу суспільства у правових актах партій. Політична боротьба за владу. Функції політичного рекрутування.

Основні типи політичних партій (кадрові, масові, авангардні, парламентські, правлячі та опозиційні, праві, ліві, центристські). Світовий досвід функціонування політичних партій. Характерні ознаки політичних

партій. Членство у політичній партії. Різновиди партійних систем (однопартійна, двопартійна, багата партійна). Партійні системи у розрізі міжнародного функціонування.

Особливості партійної системи в Україні. Зародження багатопартійності та проблеми її становлення в Україні. Політичні партії в сучасній Україні. Законодавче забезпечення діяльності політичних партій.

ТЕМА 11. ПОЛІТОЛОГІЯ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН.

Зовнішня політика держави в контексті забезпечення власних інтересів на світовій арені. Характерні особливості здійснення зовнішньої політики. Фактори впливу на зовнішньополітичну діяльність. Чинники та функції геополітики. Засоби здійснення зовнішньої політики.

Міжнародні відносини як запорука злагоди у світі. Суб'єкти та об'єкти міжнародних відносин. Роль Організації Об'єднаних Націй у регулюванні міжнародних відносин у світі. Структура та функції ООН. Основні форми та принципи міжнародних відносин. Розвиток міжнародних відносин на сучасному етапі. Глобалізація міжнародних відносин. Проблеми полярності в міжнародних відносинах.

Україна в системі міжнародних відносин. Вектори зовнішньої політики України. Членство України у міжнародних інституціях. Європейський вибір розвитку майбутніх політичних комунікацій.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання (навчальний семестр).

З навчальної дисципліни «Політологія» передбачено:

- для денної форми навчання (1 семестр) – залік.

Критерії та засоби оцінювання успішності навчання

Критерії оцінювання успішності навчання

Критерієм успішного проходження Здобувачем підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Критерії оцінювання аудиторної роботи Здобувачів

За 100- бальною шкалою	За національно ю шкалою	За шкалою ECTS	Пояснення
90–100	Відмінно	A	Теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі (<i>повна здатність</i> застосовувати знання з вивчення сутності й смислу філософії, історії філософії, найважливіших гносеологічних, методологічних і світоглядних концепцій); сформовані необхідні практичні навички (<i>повна здатність</i> до логічного мислення, вміння пов'язувати загальнополітичні проблеми з розв'язанням конкретних завдань суспільної практики, критично аналізувати сучасні філософські та правові теорії)
83–89	Добре	B	Теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі (здатність застосовувати знання з вивчення сутності й смислу філософії, історії філософії, найважливіших гносеологічних, методологічних і світоглядних концепцій <i>в достатньому обсязі</i>); в основному сформовані необхідні практичні навички (здатність до логічного мислення, вміння пов'язувати загальнополітичні проблеми з розв'язанням конкретних завдань суспільної практики, критично аналізувати сучасні філософські та правові теорії <i>в достатньому обсязі</i>)
75–82		C	Теоретичний зміст курсу переважно засвоєний (здатність застосовувати знання з вивчення сутності й смислу філософії, історії філософії, найважливіших гносеологічних, методологічних і світоглядних концепцій <i>на належному для студента рівні</i>); в основному сформовані практичні навички (здатність до логічного мислення, вміння пов'язувати загальнополітичні проблеми з розв'язанням конкретних завдань суспільної практики, критично аналізувати сучасні філософські та правові теорії <i>на належному для студента рівні</i>)
68–74	Задовільно	D	Теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю , але прогалини не носять істотного характеру (<i>неповна</i> здатність застосовувати знання з вивчення сутності й смислу філософії, історії філософії, найважливіших гносеологічних, методологічних і світоглядних концепцій <i>на належному для студента рівні</i>); в основному сформовані практичні навички (<i>неповна</i> здатність до логічного мислення, вміння пов'язувати загальнополітичні проблеми з розв'язанням конкретних завдань суспільної практики, критично аналізувати сучасні філософські та правові теорії <i>на належному для студента рівні</i>)

60–67		Е	Теоретичний зміст курсу засвоєний частково (<i>часткова</i> здатність застосовувати знання з вивчення сутності й смислу філософії, історії філософії, найважливіших гносеологічних, методологічних і світоглядних концепцій); не сформовані деякі практичні навички (<i>часткова</i> здатність до логічного мислення, вміння пов'язувати загальнополітичні проблеми з розв'язанням конкретних завдань суспільної практики, критично аналізувати сучасні філософські та правові теорії)
35–59	Незадовільно	FX	Теоретичний зміст курсу засвоєний частково з істотними прогалинами (НЕЗДАТНІСТЬ здатність застосовувати знання з вивчення сутності й смислу філософії, історії філософії, найважливіших гносеологічних, методологічних і світоглядних концепцій); не сформовані необхідні практичні навички (НЕЗДАТНІСТЬ здатність до логічного мислення, вміння пов'язувати загальнополітичні проблеми з розв'язанням конкретних завдань суспільної практики, критично аналізувати сучасні філософські та правові теорії)
1–34		F	Теоретичний зміст курсу не засвоєний (ПОВНА НЕЗДАТНІСТЬ здатність застосовувати знання з вивчення сутності й смислу філософії, історії філософії, найважливіших гносеологічних, методологічних і світоглядних концепцій); не сформовані необхідні практичні навички (ПОВНА НЕЗДАТНІСТЬ здатність до логічного мислення, вміння пов'язувати загальнополітичні проблеми з розв'язанням конкретних завдань суспільної практики, критично аналізувати сучасні філософські та правові теорії)

Для навчальної дисципліни «Політологія» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: стандартизовані тести; наскрізні проекти, командні проекти; реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; інші види індивідуальних та групових завдань).

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна: проектор, графічні схеми та таблиці.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ
підполковник поліції

 Олександр ЮНІН

«__» _____ 2021

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**ПОЛІТОЛОГІЯ**

Освітній ступінь молодший бакалавр
Спеціальності 051 «Економіка»
на 2021/2022 навчальний рік

Форма навчання денна. Обсяг: 3 кредитів ЄКТС (90 годин).

Факультет соціально-психологічної освіти та управління

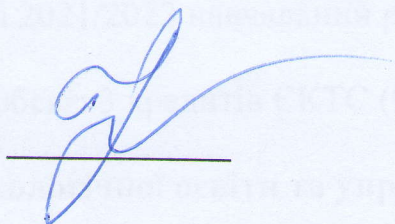
Курс 1 Групи МБ-ЕК-121

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна та індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практ. заняття	
1	2	3	4	5	6	7	8
	3 семестр						
1	Політологія як наука та навчальна дисципліна	10	4	2	2		6
2	Історія розвитку світової політичної думки	10	4	2	2		6
3	Політичні режими	10	4	2	2		6
4	Держава як політичний інститут	10	4	2	2		6
5	Громадянське суспільство та правова держава	10	4	2	2		6
6	Вибори в органи політичної влади	10	4	2	2		6

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна та індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практ. заняття	
1	2	3	4	5	6	7	8
	3 семестр						
7	Політичні партії та громадські об'єднання	10	4	2	2		6
8	Політичні еліти та політичне лідерство	10					10
9	Політологія міжнародних відносин	10	2		2		8
	Разом за семестр	90	30	14	16		60
	Форма підсумкового контролю	Залік					

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, протокол від 25.09.2021 № 18.

Завідувач кафедри
міжнародних відносин

Ірина АЛЕКСЕЄНКО

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОЛІТОЛОГІЯ

Освітній ступінь молодший бакалавр
Спеціальності 051 «Економіка»
на 2021/2022 навчальний рік

Форма навчання ДЕННА **Обсяг** 3 кредити ЄКТС (90 годин).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основні нормативні акти:

- Конституція України;
- акти міжнародного права:
- закони:
 1. Закон України від 01.01.2014 № 1556-VII «Про вищу освіту».
 2. Закон України від 01.10.2018 № 2258-VIII «Про політичні партії в Україні»
 3. Закон України від 22.07.2018 № 2415-VIII «Про громадські об'єднання».

Підручники:

1. Бебик В. М. Політологія. Наука і навчальна дисципліна: підруч. для студ. вищ. навч. закл. – К. : Каравела, 2012. – 495 с.
2. Воронянський О.В. Політологія: підручник. Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка. - Харків : ХНТУСГ ім. Петра Василенка, 2017. - 179 с.
3. Горбач, О. Н. Політологія: навч. посіб. Олександр Горбач, Руслан Демчишак ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - 3-тє вид., допов. та перероб. - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2016. - 259 с
4. Неліпа Д. В. Системний аналіз в політології: теорія, методологія, практика. - К.: Центр учб. л-ри, 2011. - 311 с.
5. Основи демократії: навчальний посібник. - К. : Ай-Бі, 2002. - 684 с.
6. Панібудьласка В.Ф., Перегуда Є.В., Рижко Н.І., Стеценко С.В., Оксюковський Павло Павлович. Політологія. Політичні системи в умовах демократизації: тексти лекцій для студ. усіх спец. і форм навчання / Київський національний ун-т будівництва і архітектури. - К.: КНУБА, 2009. - 88с.
7. Політологія: підручник / [М. П. Требін та ін.]; за ред. проф. М. П. Требіна; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Харків : Право, 2018. – 460 с.
8. Політологія: підручник - К. : Знання, 2008. - 384 с.
9. Політологія: Підручник – К.: Ельга Ніка-Центр, 2003. – 663 с.

10. Політологія: підручник / В.Г. Антоненко, В.Д. Бабкін, О.В. Бабкіна та ін. – 3-тє вид., перероб, доп. – К.: Академія, 2008. – 567 с.
11. Політологія: Підручник / За ред. О.В.Бабкіної, В.П.Горбатенка. – К.: Академія, 2006. – 528 с.
12. Прикладна політологія: Навч. посіб. / В.П. Горбатенко (ред.). – К.: Академія, 2008. – 472 с.
13. Рудич Ф. М. Політологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл.. — Вид. 3-тє, перероб., доп. - К. : Либідь, 2009. - 480с.
14. Цимбал П. В., Тягло О. В., Сошников А. О., Шаповаленко М. В., Політологія: навч. посіб. для вищ. навч. закл.:у 2 ч. / Харківський національний ун-т внутрішніх справ - Х.:ХНУВС, 2009. – 310с.
15. Шляхтун, П. П. Політологія (теорія та історія політичної думки) - К. : Либідь, 2005. - 576 с.
16. Рудич Ф. М. Політологія: підручник. - 3-тє вид., переробл., доповн. - К.: Либідь, 2009. - 480 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Гелей С. Д. Політологія : навч. посібник – К. : Знання, 2008. – 415 с.
2. Горбач О. Н., Демчишак Р. Б. Навчальний посібник. Третє видання, доповнене та перероблене. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016. 260 с.
3. Коршук Р. Етнополітологія : навч. посіб. – К. : Алерта, 2011. – 200 с.
4. Піча В. М. Політологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. освіти – 5-тє вид., випр. і допов. – Львів : Магнолія, 2014. – 303 с.
5. Погорілий Д. Є. Політологія: 100 питань – 100 відповідей [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] – Київ : Інкос, 2014. – 232с.
6. Політологія: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал»,. 2018. 540 с.
7. Мироненко О. М., Горбатенко В. П.. Історія вчень про державу і право: навч. посіб. / - К.: Академія, 2010. - 454 с.
8. Мальцева О. В. Політологія : навч. посіб. для студ. ВНЗ / О. В. Мальцева, Г. М. Марінова ; М-во освіти і науки України, Приазов. держ. техн. ун-т. - Маріуполь : ПДТУ, 2015. - 159 с.
9. Семке Н. М. Політологія: навч. посібник / Н. М. Семке. - Х.: Торсінг плюс, 2009. - 384 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Гупта, Діпак К. Тероризм та політичне насильство: як їх розуміти / Діпак К. Гупта; Пер. з англ. Н. Гайдукевич. - К: Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2010 - 400 с.
2. Демаркаційні лінії в етнополітичному просторі України [Текст] : [монографія] / Олена Кривицька ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. - Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАНУ, 2015. - 325 с.
3. Бжезінський З. Україна у геостратегічному контексті. - К.: "Києво-Могилянська академія", 2006. — 102 с.

4. Бутирська Ірина Валентинівна. Політичні чинники розвитку соціальної політики в нових державах- членах Європейського Союзу [Текст]: автореф. дис. д-ра політ. наук : 23.00.04 / Бутирська Ірина Валентинівна ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці, 2018. - 40 с
5. 3. Гомза І. А. Суспільно-політичні рухи : навчальний посібник. – Київ : НаУКМА, 2018. – 176 с.
6. Донцов Д. Історія розвитку української державної ідеї. - К.: Знання, 1991. - 48 с.
7. Єскелич С. Повсякденний сталінізм. К. Laurus. 2019. 306с.
8. Історія політичної думки: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми ; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, І. Ю. Вільчинська та ін.]; 2-е вид., перероб. і доп. – Львів : «Новий Світ–2000», 2017. – Т.1.: Від зародження до початку ХХ ст. – 404 с.
9. Історія політичної думки: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми ; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, І. Ю. Вільчинська та ін.]; 2-е вид., перероб. і доп. – Львів : «Новий Світ–2000», 2017. – Т.2.: ХХ – початок ХХІ ст. – 598 с.
10. Політична думка ХХ – початку ХХІ століть: методологічний і доктринальний підходи : підручник : у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми ; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.]. – Львів : «Новий Світ-2000», 2017. – Т. 2. – 535 с.
11. Половинчак Ю. М. Сучасне інформаційно-комунікаційне середовище як простір трансформації української національної ідентичності: монографія / Юлія Половинчак ; наук. ред. В. М. Горовий ; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2017. – 365с
12. Колодій А. На шляху до громадянського суспільства. - Л.: Червона калина, 2002. - 276 с.
13. Марк Барбер. Як керувати урядом. К. 2019. С. 360.
14. Потульницький В. Теорія української політології: Курс лекцій. К.: Либідь, 1993. 192 с.
15. Технология "промывки мозгов": психология тоталитаризма [Текст] : [пер. с англ.] / Роберт Джей Лифтон. - Харьков : Виват, 2015. - 415 с.
16. Феномен українського національного самовизначення [Текст] : [монографія] / Ігор Рафальський ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. - Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2014. - 237 с.

Інтернет-ресурси:

1. Офіційне Інтернет-представництво Президента України
<http://www.president.gov.ua/>
2. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України <http://zakon.rada.gov.ua/>
3. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України
<http://www.kmu.gov.ua/control>
4. Офіційний веб-сервер Центральної виборчої комісії України
<http://www.cvk.gov.ua/>

5. Національний інститут стратегічних досліджень
<http://www.niss.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Ради Європи <http://www.coe.int/>
7. Офіційний сайт Європейського суду з прав людини
<http://www.echr.coe.int/echr>
8. Офіційний сайт Венеціанської комісії Ради Європи
<http://www.venice.coe.int/>
9. Офіційний сайт Європейського Союзу <http://europa.eu/>
10. Офіційний сайт ОБСЄ <http://www.osce.org/>
11. Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
12. Сайт Національної Парламентської бібліотеки України
<http://www.nplu.kiev.ua/>
13. Сайт Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса НАН України <http://www.ipiend.gov.ua/?mid=1>
14. Сайт Українського незалежного центру політичних досліджень
<http://www.ucipr.kiev.ua/>
15. Сайт Українського центру політичного менеджмент
<http://www.politik.org.ua/>
16. Сайт журналу «Політологічний вісник»
http://www.nbuv.gov.ua/Portal/Soc_Gum/Pv/index.html

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, протокол від 25.09.2021 № 18.

Завідувач кафедри
міжнародних відносин

Ірина АЛЕКСЕЧКО